ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11 — 1; Administracja od 9 — 3.

Poznań, dnia 15 lutego 1934

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 20.— zł, półrocznie 10.— zł, kwartalnie 6.50 zł.

Numer pojedyńczy 1.— zł.

NR. 4 — Wydawca: **Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu** — ROK 13

„Tych wszystkich Członków, którzy jeszcze nie dostarczyli Związkowi Fabrykantów odpowiedzi i swych uwag do rocznego drukiem wydawanego sprawozdania gospodarczego, uprasza się o nadesłanie wymienionych danych w nieprzekraczalnym terminie do dnia 20 lutego 1934 roku".

Praca Izb Przemysłowo-Handlowych w oświetleniu Pana Ministra Przemysłu i Handlu

Z obszernego expose, poświęconego sytuacji gospodarczej roku ubiegłego, a wygłoszonego przez Pana Ministra Przemysłu i Handlu Dr. F. Zarzyckiego na posiedzeniu Komisji Budżetowej Sejmu w dniu 23 stycznia 1934 r. wyjmujemy interesujący rozdział dotyczący Izb Przemysłowo-Handlowych.

„Samorząd gospodarczy — mówił p. Minister — reprezentowany w resorcie moim przez Izby Przemysłowo-Handlowe oraz Izby Rzemieślnicze, rozwija się w dalszym ciągu pomyślnie. Stosunkowo krótki, bo zaledwie paroletni, okres istnienia tego samorządu dowiódł już, że ten system samorządu gospodarczego jest pożyteczny dla naszego życia gospodarczego; z drugiej jednak strony Minister Przemysłu i Handlu właśnie w tym początkowym okresie musi uważać, by nie nastąpiły szkodliwe przerosty, oraz by ten samorząd nie zbłądził na tory zgoła nieodpowiednie. Szczególniejszą opieką kontrolną musi być otoczona ujawniająca się dążność do powiększania wydatków, które znowuż trzeba dostosować do niskiego stanu majątkowego zrzeszonych przedsiębiorstw. Ujawniające się jeszcze tu i ówdzie niedomagania finansowe będę tępił z całą surowością, aż do rozwiązania zainteresowanej Izby z ustanowieniem komisarycznego zarządu. Duch ściśle państwowy musi przeniknąć wszystkie komórki naszego życia gospodarczego.

W 1933 roku do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927 r. o izbach przemysłowo-handlowych wydana została druga nowela (ustawa z dnia 24 marca 1933 r.) oraz zaprojektowana nowela trzecia. Stosunkowo częsta nowelizacja powyższego rozporządzenia uzasadnia się tem, że izby przemysłowo handlowe są instytucją nową, której organizacyjne potrzeby ujawniają się sukcesywnie na tle jej działania. Do 1928 r. izby istniały tylko w zachodniej części państwa. Na podstawie dekretu z 1927 roku powstały one w całem Państwie, i to na nowych zupełnie zasadach (w oparciu przedewszystkiem o zrzeszenia gospodarcze, wybierające 3/5 radców każdej Izby) oraz z rozszerzonemi uprawnieniami. Pierwsza nowela (z 10 marca 1932 r.) poświęcona była głównie sprawie zmiany okresów wyborczych: zamiast wyborów co 3 lata połowy radców Izby wprowadzone zostały wybory co 5 lat ogółu radców. Druga wspomniana wyżej nowela uregulowała bardziej szczegółowo stosunek do Izby jej pracowników. Wprowadziła ona zatwierdzanie statutów służbowego i emerytalnego poszczególnych Izb przez Ministra Przemysłu i Handlu, a to celem ich ujednostajnienia, przyczem co do statutów służbowych ustalono zasadę rozwiązalności stosunku służbowego również z pracownikami stałymi, co do emerytalnych zaś przewidziano dostosowanie ich do zasad ustawy emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych. Ponadto nowela ta obniżyła nadmierne uposażenie emerytalne istniejących już emerytów izbowych oraz wprowadziła bardziej szczegółowe przepisy na wypadek zmiany okręgów lub fuzji Izb. Projekt trzeciej noweli, przewiduje legalizację istniejącego Związku Izb, przekształcając go w instytucję ustawową z ustalonemi: zakresem działania, podstawami finansowemi i zasadami organizacyjnemi. Prócz tego projekt zawiera przepis o podwyższeniu w razie istotnej potrzeby 15% dodatku na rzecz Izb o 5%, a to wobec znacznego zmniejszenia wpływów z tego źródła w ostatnich latach, oraz przepis, umożliwiający dopuszczenie nowopowstałych zrzeszeń gospodarczych do udziału w wyborach do izb.

W dążeniu do organizowania izb o mocniejszych podstawach finansowych, które umożliwiałyby prowadzenie szerszej akcji i posiadanie odpowiedniego aparatu biurowego, oraz do ukształtowania okręgów izbawych w ten sposób, aby każdy z nich miał właściwy sobie charakter gospodarczy — została przeprowadzona zmianą okręgów izbowych w województwach: poznańskiem i pomorskiem, w której wyniku zniesiona została z dniem 1 listopada 1933 r. Izba Przemysłowo - Handlowa w Bydgoszczy.

Wobec rozciągnięcia w roku bieżącym mocy obowiązującej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 1927 roku o izbach przemysłowo - handlowych na obszarze województwa śląskiego, Izby w Katowicach i w Bielsku, które miały dotąd ustrój odrębny, wchodzą w fazę organizacji na ogólnych zasadach. Prace w tym kierunku (statut wyborczy) są w toku. Ukonstytuowanie się na nowych podstawach przewidywane jest w połowie r. 1934.

Izba Warszawska, idąc za przykładem Izby Sosnowieckiej, wprowadziła w roku bieżącym t. zw. roki gospodarcze i dni urzędowania w ważniejszych miejscowościach swego okręgu, aby dotrzeć do najszerszych kół gospodarczych w celu zarówno dostarczania niezbędnych informacyj, jak i informowania się o potrzebach tych kół.

Z początkiem 1934 r. zostanie utworzona ekspozytura Izby Wileńskiej w Brześciu n. Bugiem.

Jako emanacja przedewszystkiem Związku Izb Przemysłowo - Handlowych Rada i Biuro Traktatowe samorządów i organizacyj gospodarczych szczególniej intensywnie działały w roku bieżącym. Delegowani byli rzeczoznawcy na toczące się rokowania w sprawie traktatów handlowych, zbierane były i dostarczane czynnikom rządowym materjały do negocjacyj w postaci opinji zainteresowanych kół gospodarczych. Rozszerzający się zakres handlu kompensacyjnego stworzył nowy dział pracy dla Izb Przemysłowo - Handlowych. Wydają one zaświadczenia kompensacyjne (o wyeksportowaniu danego towaru), niektóre z nich pośredniczą jednocześnie w obrocie temi zaświadczeniami, lecz najistotniejszem zadaniem jest praca nad wyzyskaniem kompensacji w celu poparcia eksportu. Przy Związku Izb została w połowie r. 1933 utworzona specjalna komisja polityki kompensacyjnej, do której prócz przedstawicieli izb przemysłowo-handlowych wchodzą reprezentanci: Centralnego Związku Przemysłu Polskiego, Stowarzyszenia Kupców Polskich, Centrali Kupców i Polskiego Towarzystwa Handlu Kompensacyjnego. Komisja rozpatruje i przedkłada następnie Ministerstwu Przemysłu i Handlu wnioski o przyznanie dla danych towarów premji w oznaczonej wysokości z funduszów, powstałych z wpłat na ten cel przy imporcie.

Wnioski, rozpatrywane przez komisję, przedstawiają Izby w wyniku szczegółowych badań co do możliwości eksportowych odpowiednich towarów przy pomocy wyżej wspomnianych premij. Poza tem Izby zajmują się żywo całokształtem obrotu kompensacyjnego we wszystkich jego odmianach.

W roku bieżącym Izby umtensywniły i rozszerzyły swą działalność w kierunku aktywizacji bilansu handlowego, a więc przedewszystkiem popierania rozmaitemi środkami eksportu. Przyczyniło się do tego w znacznym stopniu zalecenie Ministerstwa Przemysłu i Handlu, które podało wytyczne tej działalności oraz spowodowało wstawienie na ten cel do budżetów wszystkich izb ogółem zł 165 tysięcy. Działalność Izb w omawianym kierunku przedstawia się następująco: Izby wysyłają lub subwencjonują wyjazdy specjalnych wysłanników celem badania rynków zagranicznych oraz przygotowywania konkretnych tranzakcyj eksportowych. Nawiązują porozumienia pomiędzy wytwórcami artykułów eksportowych i dostawcami surowców i półfabrykatów, wywierając wpływ na tych ostatnich w kierunku obniżenia cen. Zajmują się propagowaniem akcji eksportowej i spawą organizowania się eksporterów. Badają możliwości zredukowania i eliminowania obcego pośrednictwa przy eksporcie, pomocy finansowej dla eksportu (kredyt dokumentowy, asekuracja kredytu, finansowanie słabo zorganizowanej i rozproszkowanej produkcji eksportowej itd.). Zajmują się sprawą wniosków o dostosowywanie taryf kolejowych i morskich do potrzeb eksportu, prowadzą szeroką akcję informacyjną itp. Przystępują też Izby do badania zagadnienia zbędnego importu, przesunięć w naszym imporcie z poszczególnych krajów celem uzyskania tą drogą preferencji dla naszego eksportu itp.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu przywiązuje znaczenie do specjalizacji poszczególnych Izb według odpowiednich dla danego terenu i dominujących zagadnień branżowych. Specjalizacja taka w pracach Izb zaznacza się już wyraźnie. Kierunki jej są następujące: dla Izby Warszawskiej — przemysł metalowy, dla Łódzkiej — włókienniczy (bawełniany zwłaszcza), Bielskiej — włókienniczy (wełniany), Wileńskiej — drzewny i lniarski, Lwowskiej — naftowy i handel jajczarski, Poznańskiej — przetworów rolnych, Lubelskiej — handel płodami rolnemi, Katowickiej — górnictwo, Gdyńskiej — handel morski itp.

W zakresie nadzoru nad izbami Ministerstwo Przemysłu i Handlu zwraca baczną uwagę na gospodarkę finansową Izb.

W budżetach izb przeprowadza się kompresję wydatków, w roku ostatnim wyniosła ona ok. zł 500 tys. we wszystkich izbach. Wydatki zwyczajne izb, wynoszące w 1931 r. około 6 milj. złotych w r. 1933 zredukowały się do około 4 miljonów złotych.

Szczególna uwaga zwrócona była na dział wydatków osobowych, który pomimo rozrostu agend izb, z około zł 2.820.009 w 1931 r. zredukowany został do ok. 2.200.000 zł w 1933 roku. Płace uległy zniżce, przyczem zostały ustalone nieprzekraczalne normy uposażeń dla dyrekcji izb.

Zbiórka na Fundusz szkolnictwa polskiego zagranicą

Dorocznym zwyczajem pod protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej w dniach od 15 stycznia do 14 lutego 1934 r. odbędzie się na terenie całej Rzeczypospolitej zbiórka na Fundusz szkolnictwa polskiego zagranicą. Istotnym celem tej zbiórki jest obrona polskiej ludności poza granicami Państwa przed wynarodowieniem, a zatem obrona dotychczasowego polskiego stanu posiadania przez wyposażenie polskich skupień zagranicą w polską szkołę, polskich nauczycieli, polskie żłóbki i ochronki, a w końcu w polskie pisma i książki.

Doceniając znaczenie tak ważnej dla Narodu i Państwa akcji zwraca się Związek Fabrykantów do swych Członków z gorącym apelem o finansowe poparcie Funduszu szkolnictwa polskiego zagranicą.

Wszelkie datki prosimy kierować do tutejszej Izby Przemysłowo - Handlowej.

W sprawie projektu ustawy o oznaczaniu wyrobów wytwórczości krajowej

Rządowy projekt ustawy o oznaczaniu wytwórczości krajowej został przyjęty w obu czytaniach na podstawie referatu sejmowej Komisji Przemysłowo - Handlowej. W dalszym ciągu projekt ten będzie więc przedmiotem obrad Senatu.

W sprawie rozporządzenia do dekretu o sporządzaniu bilansów

Jak wiadomo, dekret o zasadach sporządzania bilansów, zamknięć rachunkowych i sprawozdań osób prawnych, obowiązanych do prowadzenia ksiąg handlowych, ma zastosowanie do wszystkich bilansów, zamykanych po dniu 31 grudnia 1933 roku. Dotąd nie ukazało się jeszcze rozporządzenie wykonawcze, które opracowywane jest obecnie przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu. Ukazania się tego rozporządzenia oczekiwać można najprędzej pod koniec miesiąca bieżącego, lub z początkiem marca. W praktyce dotyczyć będzie ten dekret dopiero nielicznych bilansów, zamykanych z dniem 31 marca, to też Ministerstwo nie spieszyło się z wydaniem tego rozporządzenia wykonawczego.

W sprawie dodatków do towarów

Izba Przemysłowo - Handlowa w Poznaniu zwróciła się do Izby Przemysłowo - Handlowej w Warszawie jako Izby Urzędującej Związku Izb z wnioskiem o wdrożenie odpowiednich kroków, by wobec rozpowszechniającego się w handlu coraz bardziej systemu stosowania t. zw. „dodatków do towarów", uzyskać wydanie ustawowego zakazu w tym względzie. Zaznaczyć należy, że powyższa sprawa została już uregulowana w tym duchu przez ustawodawstwa: niemieckie, austrjackie, jugosłowiańskie, francuskie, norweskie, angielskie, łotewskie, węgierskie, duńskie i W. M. Gdańska.

Przeprowadzone przez Izbę Urzędującą wstępne badania ustosunkowania się centralnych organizacyj kupieckich stwierdziły jednolity pogląd o ile chodzi o wyeliminowanie z pod pojęcia „dodatków do towarów" wszelkich dodatków zwyczajowych o charakterze reklamowym, jak kalendarzyki lub lusterka, a także tych wypadków, gdy dodatki nie różnią się gatunkowo od przedmiotów sprzedaży i są pewną formą rabatu (np. dodanie jednego mydła bezpłatnie przy zakupie pięciu mydeł). Co do aktualności ustawowego uregulowania kwestji obdarowywania przez kupca — nabywcy towarami innych branż — to zdania zainteresowanych sfer handlowych okręgu Izby Warszawskiej są podzielone. Nie negując szkodliwego wpływu tolerowania podobnych objawów — niektóre organizacje uważają sprawę premij jedynie za jeden z fragmentów problemu ustawowego uregulowania szeregu przejawów nieuczciwej konkurencji, które należałoby załatwić w drodze generalnego zaktualizowania odnośnej ustawy. Inne organizacje pragnęłyby uregulowania omawianej sprawy w drodze specjalnego aktu ustawodawczego.

Izba Urzędująca, badając zagraniczne wzory w tej dziedzinie, uważałaby, o ile wogóle niezwłoczne i specjalne załatwienie tego zagadnienia zostanie uznane za wskazane, za najlepszą formę — tekst gdański, który brzmi: „W obrocie handlowym zakazuje się przyrzekania i udzielania dodatków. Dodatkami w rozumieniu niniejszej ustawy są wszystkie przedmioty gatunkowo różniące się od przedmiotu sprzedaży, posiadające wartość obiegową i w normalnym obrocie oddawane jedynie za zapłatą".

Izba Urzędująca zwróciła się do wszystkich Izb Przemysłowo-Handlowych z prośbą o zbadanie sprawy „dodatków do towarów" na ich terenie i o poinformowanie jej o zajętem przez nie stanowisku.

Prosimy członków Związku Fabrykantów również o wypowiedzenie się w powyższej kwestji na ręce Związku.

Skarbowość.

Ciekawe praktyki Urzędów Skarbowych

„Przegląd Gospodarczy Ziem Północno-Wschodnich", wychodzący w Wilnie, przynosi w Nr. 5 bardzo ciekawą notatkę na temat procesu jaki miał miejsce w Baranowiczach.

Mianowicie Sąd Grodzki w Baranowiczach na posiedzeniu w dniu 17 stycznia rb. rozpoznawał pozwy buchalterów 3-ch firm „G. I.", „N. B." i J. C." w Baranowiczach, którym księgi handlowe przy wymiarze podatku dochodowego za rok podatkowy 1933 zostały odrzucone. Wobec odrzucenia ksiąg handlowych firmy te wypowiedziały pracę swoim buchalterom bez odszkodowania, wychodząc z założenia, że skoro władza skarbowa księgi odrzuciła, to księgi te są prowadzone nieprawidłowo, za co winę ponoszą buchalterzy. Z powodu zatem nieumiejętnego względnie niedbałego prowadzenia ksiąg buchalterzy zostali niezwłocznie usunięci z pracy i, zdaniem pracodawców, nie należy im się też żadne odszkodowanie.

Buchalterzy wystąpili do Sądu Grodzkiego (jako Sądu Pracy) z pozwami o zapłacenie im ustawowego wypowiedzenia 3-ch miesięcznego, twierdząc, że księgi były przez nich prowadzone prawidłowo, rzetelnie, zgodnie z wymogami prawnemi.

Ciekawa ta i interesująca najszersze sfery płatników sprawa była przedmiotem rozpoznania sądowego. Przebieg rozprawy był z punktu widzenia praktyki wymiarowej, rewelacyjny.

Z polecenia Sądu księgi handlowe powyższych firm zostały zbadane przez eksperta, buchaltera zaprzysiężonego przy Sądzie Okręgowym w Nowogródku. Buchalter przysięgły złożył przed sądem opinję, iż księgi handlowe pozwanych firm są prowadzone bez zarzutu, zgodnie z wymogami Kodeksu Handlowego i zasadami buchalterji, żadnych usterek formalnych w księgach niema, a nawet dodał w konkluzji, że księgi są prowadzone wzorowo.

Wobec takiego oświadczenia eksperta przysięgłego, pełnomocnik firmy pozwanej zgłasza wniosek o zawezwanie i zbadanie w charakterze świadka buchaltera okręgowego Urzędu Skarbowego w Baranowiczach. Sąd przychylił się do wniosku tego. Przed sądem staje w charakterze świadka buchalter skarbowy, który oświadcza, że księgi handlowe pozwanych firm, które dla celów podatku dochodowego badał, są prowadzone prawidłowo, nie zawierają żadnych usterek, odpowiadają pod każdym względem wymogom prawnym, a uwagi poczynione przezeń w protokułach badania ksiąg, są jedynie wskazówkami o sposobie prowadzenia ksiąg przez daną firmę, lecz nie są zarzutami. Na zapytanie pełnomocnika pozwanego, dlaczego tedy księgi handlowe pozwanych firm zostały odrzucone, buchalter skarbowy udzielił odpowiedzi (zgoła sensacyjnej), iż pomimo tego, że księgi handlowe pozwanych firm były należycie i prawidłowo prowadzone, jednak Komisja Szacunkowa, bez względu na prawidłowość ksiąg, kieruje się przy wymiarze — zaufaniem do podatnika i wyprowadził konkluzję, iż księgi mogą być zupełnie prawidłowo prowadzone, a mimo tego z pewnych względów Komisja Szacunkowa może księgi odrzucić. Sąd oczywiście pozwy uwzględnił wobec ustalenia braku winy ze strony buchalterów.

Rozprawa, prowadzona w Sądzie Grodzkim w Baranowiczach, rzuca jaskrawy snop światła na praktykę władz skarbowych oraz stosunku tych władz do ksiąg handlowych. Rozprawa z całą jaskrawością ujawniła bezzasadność odrzucenia ksiąg, których prawidłowość została ustalona przez eksperta sądowego, a więc przez czynnik objektywny, niezależny od władz skarbowych. Co więcej, przedstawiciel tychże władz, buchalter skarbowy stwierdził przed Sądem, że księgi odrzucone w postępowaniu wymiarowem, nie zawierają żadnych usterek. Z jakiego więc powodu odrzuca się księgi handlowe? Jak wynika z oświadczenia buchaltera skarbowego, kwalifikacja ksiąg pod względem przyjęcia ich za podstawę wymiaru, uzależniona jest od innych zupełnie czynników i okoliczności. Ma decydować nie prawidłowość ksiąg, a zatem nie przepis ustawy, lecz pojęcie oderwane — zaufanie władzy do podatnika. Jest to moment nigdzie w ustawie nie przewidziany, gdyż wymiar winien być oparty tylko i jedynie na przesłankach konkretnych, z wykluczeniem wszelkiego momentu osobistego zapatrywania i nastroju tego lub innego urzędnika.

Przewód sądowy w Baranowiczach odsłonił kartę z praktyki wymiarowej i jest, ze względu na treść i wynik, wielce pouczający.

Z.

Zmiana przepisów o postępowaniu egzekucyjnem władz skarbowych

Rada Ministrów w dniu 28. I. rb. uchwaliła nowelę do rozporządzenia z dnia 25. VI. 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnem władz skarbowych.

Nowa redakcja § 16, ustalona rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 28. I. r. b. głosi między innemi, że „pierwszą czynnością egzekucyjną jest pisemne upomnienie zobowiązanego z zagrożeniem wdrożenia dalszych kroków egzekucyjnych po bezskutecznym upływie 9 dni od doręczenia". Zmiana polega więc tu na skróceniu o 5 dni terminu przystępowania do egzekucji po doręczeniu upomnienia.

W sprawie odraczania terminu składania zeznań o dochodzie

Jak już donosiliśmy w Nr. 3 „Życia Gospodarczego" ogłoszone zostało w Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 3 poz. 13 rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 3 stycznia 1934 r., w którem termin składania przez osoby fizyczne i spadki wakujące zeznań o dochodzie, wyznaczony w art. 50 ustawy o państwowym podatku dochodowym (D. U. R. P. z 1925 roku Nr. 58, poz. 411) na rok podatkowy 1934 przesuwa się z dnia 1 marca do dnia 1 maja 1934 roku.

Zeznania osób prawnych winny być zgodnie z powołanym wyżej art. 50 ustawy składane do dnia 1 maja.

Dodać należy, że w myśl okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 7 sierpnia 1933 r. L. D. V. 37351/2/33 do dalszego odraczania terminów składania zeznań o dochodzie poza dzień 1 maja tak osób fizycznych, jak i prawnych upoważnieni są Prezesi Izb Skarbowych (w woj. Śląskiem — Naczelnik Wydziału Skarbowego). Odroczenia takie mogą być przyznawane na indywidualne prośby na okres czasu, jaki będzie uznany za wskazany ze względu na okoliczności, przytoczone w podaniach płatnika.

W sprawie zeznań o obrocie

Zeznanie o obrocie za rok ubiegły winno być złożone na przepisowym formularzu przed dniem 15 lutego r. b. Przed tym terminem winna być wpłacona różnica podatku, jaka wypadnie z ostatecznego obliczenia. Jeżeli wymiar nie będzie się zgadzał z sumą wymienioną w nakazie płatniczym, to należy w ciągu 14 dni od dnia otrzymania nakazu wnieść odwołanie. W razie bowiem niezłożenia w terminie zeznania wymiar podatku może być dowolny, a w razie niewniesienia w terminie odwołania, niesłusznie wymierzony podatek uprawomacnia się.

Jakkolwiek przedsiębiorstwa wykupujące niższe kategorje świadectw przemysłowych nie są obowiązane da składania zeznań o obrocie, to lepiej jest jednak gdy złożą one zeznania, gdyż wówczas korzystają z uprawnienia specjalnego. Jeżeli bowiem na poparcie wykazanego w zeznaniu obrotu płatnik wyraził gotowość przedstawienia ksiąg handlowych wraz z dokumentami i rachunkami, to, o ile księgi nie zostały uznane przez komisję za nieprawidłowe, władza podatkowa nie może ustalić obrotu odmiennie od złożonego zeznania.

Podstawa wymiaru podatku od lokali

Okólnikiem z dnia 23. I. 1934 r. L. D. V. 52500/3/33 Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, że podstawa wymiaru podatku od lokali określona w art. 4 ustawy z dnia 2. VIII. 26 r. uległa zmianie w ustawie z dnia 17. XII. 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 112, poz. 879), która wprowadziła w tym względzie podział na lokale: a) podlegające ochronie lokatorów, b) na wszystkie inne lokale. W ten sposób podstawa wymiaru podatku od lokali zrównana została zasadniczo z podstawą wymiaru podatku od nieruchomości. Różnica pozostała jeszcze nadal przy lokalach, podlegających ochronie lokatorów, o ile te w wypadkach, przewidzianych art. 3 ust. 1 ustawy o ochronie lokatorów, wynajmowane są za umownem komornem, wyższem od podstawowego.

Według obecnego brzmienia wspomnianego wyżej art. 4 dla lokali, podlegających ustawie o ochronie lokatorów z dn. 11. IV. 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 406) podstawę wymiaru stanowi „komorne względnie wartość czynszowa, obliczona zgodnie z art. 6 p. 4 powyższej ustawy".

Ponieważ postanowienie powołanego p. 4 art. 6 dotyczy przeliczenia walut przedwojennych na złote i odnosi się wyłącznie do komornego, płaconego w czerwcu 1914 r. (podstawowe komorne), przeto z powyższego wynika, że do podstawy wymiarowej nie może być przyjmowane obecne umowne komorne, dopuszczalne na mocy ust. 1 art. 3, gdyż ten wyjątkowy przepis został w tem postanowieniu pominięty. Natomiast winno być przyjmowane to umowne komorne przy wymiarach państwowego podatku od nieruchomości, podlegających ochronie lokatorów, gdyż art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17. VI. 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 523) wyraźnie postanawia, że podstawę wymiaru stanowi ogólna suma komornego, ustalona w myśl art. 3 względnie w myśl art. 5 i 6 ustawy o ochronie lokatorów.

Podatek od energji elektrycznej

Ministerstwo Skarbu wydało okólnik z dnia 30 grudnia 1933 r. L. D. V. 46371/4/33, w którym wyjaśniło, że energja elektryczna, pobierana dla celów reklamowych i do oświetlenia numerów policyjnych, nie podlega państwowemu podatkowi od energji elektrycznej, w myśl ust. 1 lit. a i ust. 2 § 1 rozp. Ministra Skarbu z dnia 3 lutego 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 15, poz. 88), a następnie, że energja pobierana nawet dla celów oświetleniowych, o ile jest mierzona wspólnie z energją dla innych celów, nie podlega opodatkowaniu, pod warunkiem, iż moc przyłączonych odbiorników dla światła nie przekracza 15% zainstalowanej mocy.

Sprawy socjalne.

Jeszcze w sprawie ustawy scaleniowej

Nader szybkie tempo wprowadzenia w życie ustawy o ubezpieczeniu społecznem, jak również krótkie terminy pozostawione na dokonanie masowych zgłoszeń do ubezpieczenia, wywołać muszą szereg omyłek i uchybień zarówno ze strony pracodawców jak i ubezpieczalni. Ponieważ konsekwencją tych zgłoszeń jest ustalenie stosunku ubezpieczeniowego, ważnem jest dla każdego zakładu pracy dokładne skontrolowanie prawidłowości dokonanych zgłoszeń i wynikłych stąd orzeczeń ubezpieczalni.

Wydaje się przeto wskazanem:

a) Skontrolowanie dokonanych już zgłoszeń indywidualnych zatrudnionych pracowników pod względem istnienia obowiązku ubezpieczenia i prawidłowości zawartych w nich danych.

Należy przypuszczać, iż ubezpieczalnie społeczne, wobec masowego napływu zgłoszeń zastosują czysto mechaniczne metody pracy i zgłoszenia, co do których nie zostały podniesione przez pracodawcę wątpliwości, uznane zostaną za prawdziwe. Z tego względu, jeżeliby obecnie powstały jakieś wątpliwości, co do istnienia obowiązku ubezpieczenia pracowników już zgłoszonych, wydaje się wskazanem w drodze uzupełniającej korespondencji żądać od ubezpieczalni

na mocy § 8 rozporządzenia z d. 28 grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 103, poz. 818) wydania orzeczeń.

Zarówno przewidziane w ustawie sankcje karne, jak również i terminy przedawnienia uzależnione są od faktu wprowadzenia w błąd ubezpieczalni. Często zwykła omyłka może być traktowaną jako wprowadzenie w błąd. Tembardziej to może mieć miejsce, iż wobec długoterminowości ubezpieczenia emerytalnego omyłki te ujawnić się mogą dopiero po wielu latach. Wydaje się przeto ważnem, aby wszelkie dostrzeżone omyłki były niezwłocznie prostowane w w drodze uzupełniającej korespondencji.

Sądzimy, iż na te okoliczności koniecznem jest zwrócić uwagę Członków, gdyż charakterystyczną cechą ustawy o ubezpieczeniu społecznem jest daleko idąca opieka nad ubezpieczonym, o którego interesy troska jest przerzucona na pracodawcę i ubezpieczalnię, a z drugiej strony pewna nieufność w stosunku do pracodawcy, któremu obok licznych sankcyj karnych grożą i konsekwencje cywilne.

b) Na podstawie zgłoszeń warunkowych (§ 8 rozporządzenia) ubezpieczalnie wydać powinny orzeczenia o istnieniu bądź nie istnieniu obowiązku ubezpieczenia we wszystkich, bądź niektórych działach ubezpieczenia. Również w stosunku do pracowników, zgłoszonych na formularzu Nr. 1a, żądających zwolnienia z ubezpieczenia pracowników umysłowych, powinny być wydane orzeczenia. Masowość pracy, jaką wykonać będą musiały ubezpieczalnie, niewyszkolenie personelu, brak judykatury, wszystko to spowodować musi, iż wiele z orzeczeń tych może nie odpowiadać istotnemu brzmieniu przepisów prawnych. Z tego powodu szczególnie ważnem jest zbadanie prawidłowości tych orzeczeń i dokonanie w odpowiednich terminach odwołań.

Przepisy ustawy o trybie odwołań są wyjątkowo niejasne i z tego względu niemożliwem jest wskazanie obecnie trybu, jaki ustali się praktycznie. Wydaje się więc jedynie wskazanem ścisłe zastosowanie się do pouczeń o terminie i trybie odwołania, jakie powinny być podane w każdem orzeczeniu ubezpieczalni.

c) Zaliczenie zakładów pracy do ubezpieczenia od wypadków. Zakład Ubezp. od wypadków za pośrednictwem Ubezpieczalni Społecznych w najbliższych dniach doręczy poszczególnym przedsiębiorstwom nowe orzeczenia zaliczeniowe. Pominąwszy zasadnicze braki i luki samej nowej taryfy niebezpieczeństwa, która daje niezliczone możliwości interpretacyjne i temsamem zawiera wiele źródeł niesłusznych zaliczeń, uderza fakt, że tutejszy Zakład Ubezpieczeń od Wypadków przy nowem zaliczaniu przedsiębiorstw oparł się na kwestjonarjuszach klasyfikacyjnych z 1931 r., a zatem w wielu wypadkach dziś nieaktualnych, zwłaszcza jeśli się zważy, że nowa taryfa niebezpieczeństwa w pewnych zasadniczych szczegółach różni się od taryfy poprzednio obowiązującej. Jest zatem wskazane, aby orzeczenia te z największą ostrożnością były przyjmowane i w razie jakichkolwiek wątpliwości co do słuszności zaliczenia wykorzystane przysługujące środki prawne, chociażby wysokość wymiaru pozornie wskazywała na korzystniejsze postawienie kwestji w stosunku do stanu poprzedniego. Niemniej ważnem wydaje się każdorazowe zbadanie kwestji, czy zakład miałby szanse ubiegać się o zaliczenie do klasy niebezpieczeństwa niższej aniżeli średniej.

d) Orzeczenia o zaliczeniu do kategorji niebezpieczeństwa, a więc i wysokość składki ważne będą przez lat 3 tj. do 1 stycznia 1937 roku. W razie uprawomocnienia się tych orzeczeń wznowienie przez pracodawcę postępowania jest w zasadzie niemożliwe. Nawiązywanie korespondencji, udzielanie dodatkowych wyjaśnień ubezpieczalni społecznej bądź zakładowi ubezpieczenia od wypadków, nie może być traktowane za równoznaczne odwołaniu. Z tego powodu, niezależnie od zawsze wskazanej drogi bezpośredniego wyjaśnienia sprawy z ubezpieczalnią, nie należy zaniedbywać formalnego odwołania. Doświadczenia lat ubiegłych wskazują, iż niektóre przedsiębiorstwa przeoczały w ten sposób terminy i ze względów czysto formalnych przez szereg lat musiały płacić zbyt wysoką składkę. Terminy i instancje odwoławcze powinny być podane w tekście orzeczenia.

Handel zagraniczny.

W sprawie nowej taryfy celnej

Jak się dowiadujemy, rozpoczną się niebawem w Ministerstwie Przemysłu i Handlu prace nad rewizją nowej taryfy celnej, któraby uwzględniłaby życzenia sfer przemysłowo-handlowych, gdyż dotychczasowa praktyka wykazała konieczność wprowadzenia niektórych zmian.

Związek prosi swych członków o zgłaszanie postulatów.

Komunikacja.

Obniżka stawek przewozowych na maszyny rolnicze

Ministerstwo Komunikacji przeprowadzając w roku ubiegłym rewizję drobnicowych stawek taryfy przewozowej, włączyło maszyny rolnicze do klasy taryfowej I, a więc do najdroższej grupy przesyłek drobnicowych.

Wyjątek zrobiony został dla niektórych maszyn rolniczych, które na mocy taryfy wyjątkowej H 12 korzystały z II klasy taryfowej.

Ponieważ w dobie przeżywanego kryzysu sprzedaż maszyn rolniczych odbywa się niemal wyłącznie w ten sposób, że poszczególne sztuki maszyn zakupywane są bezpośrednio w fabryce i ekspedjowane są do odbiorcy jako przesyłki drobnicowe, zainteresowane sfery wszczęły starania o rozszerzenie taryfy wyjątkowej H 12 na wszystkie maszyny rolnicze.

Ministerstwo Komunikacji ustosunkowało się przychylnie do powyższych zabiegów i rozszerzyło brzmienie taryfy wyjątkowej H 12 w następujący sposób, że na str. 232 w taryfie wyjątkowej H 12, w punkcie I „Przedmiot", w ustępie D (Dziennik Taryf i Zarządzeń Kolejowych z roku 1932, Nr. 52, poz. 404) po wierszu:

„Maszyny i aparaty do uprawy roli, łąk itd."

dodaje się wiersze:

„Maszyny do sprzętu zboża i ziemiopłodów oraz ich części poz. 1342 K. t."

„Maszyny do omłotu zbóż i nasion ręczne oraz ich części poz. 1343 a/K. t."

„Kieraty, maneże i przystawki do nich poz. 1346 K. t."

Powyższe zarządzenie Ministra Komunikacji obowiązuje od dnia 20 stycznia 1934 roku.

W ten sposób przesyłki wszystkich maszyn rolniczych korzystają z II klasy taryfy przewidzianej dla przesyłek drobnicowych.

75 lat istnieje

Mydło Regera

TABLICE EMALJOWANE

informacyjne i ostrzegawcze

PLAKATY REKLAMOWE

w pięknem solidnem wykonaniu, odporne na wpływy atmosferyczne wykonuje

EMALJERNIA i WYTŁACZALNIA

inż. LEON BYTNER

POZNAŃ, Wrzesińska 2.

Bank Związku Spółek Zarobkowych Sp. Akc.

Rok założenia 1886

Centrala: Poznań - Plac Wolności 15 — Oddziały we wszystkich większych miastach Polski

Załatwia wszelkie czynności wchodzące w zakres bankowości

Wyroby firm krajowych, godne polecenia:

Ceny ogłoszeń w dziale niniejszym wynoszą 25,— zł za 1 wiersz na rok 1934

Barwniki nietrujące
Domagalski i Ska, Poznań, św. Marcin 34 i Garncarska 8.

Chemikalja
Wszelkie dla aptek, drogeryj i fabryk dostarcza firma R. Barcikowski S. A. Poznań.

Konfekcja męska
Lewandowski i Ska w Poznaniu, Stary Rynek 55.

Materace pat. taśmowe
które są najtańsze, najlepsze i najwygodniejsze poleca „Ina“ Fabryka Materacy i Łóżek Metalowych, Poznań, ul. Mickiewicza 15, tel. 76-60 i 53-52. Każdy kupujący powinien żądać tylko materac „Ina“.

Maszyny rolnicze
H. Cegielski Sp. Akc. w Poznaniu, Górna Wilda 142.

Mydła
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK“, Sp. Akc., Poznań, Plac Nowomiejski 4.

Dezynfekcyjne środki lyzol, kreolina
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK“, Sp. Akc., Poznań, Plac Nowomiejski 4

Instalacje
W. i St. Hedinger w Poznaniu, ul. św. Marcin 26.

Samochody
Brzeskiauto Sp. Akc. w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 29.

Kuchenki gazowe
dostarcza: „Wiepofana“ T. A. w Poznaniu, Dąbrowskiego 81

Lakiery i pokosty
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK“, Sp. Akc., Poznań, Plac Nowomiejski 4.

Ruszta
ze specjalnego stopu żeliwa, tak dla palenisk stałych, jak ruchomych, dostarcza: „Wiepofana“ Tow. Akc. w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 81.

Okna, drzwi, architektura wewnętrzna
Zjednoczone Zakłady Stolarskie, Witajewski i Wojciechowski w Poznaniu, Wybickiego 13/14

Mydło szare (miękkie)
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK“, Sp. Akc., Poznań, Plac Nowomiejski 4.

Olejc eteryczne i esencje
Domagalski i Ska w Poznaniu, św. Marcin 34.

Siatki druciane
„Drutownia — Poznań“ fabryka siatek i płotów druc. oraz tkanin metalowych, drutu kolcz. Poznań, ul. św. Marcin 45 a, tel. 24-01.

Dezynfekcyjne środki
Wszelkie dla aptek, drogeryj i fabryk dostarcza firma R. Barcikowski S. A. Poznań.

Wagony i Parowozy
H. Cegielski Sp. Akc. w Poznaniu, Górna Wilda 142.

Odlewy żeliwne
gatunkowe, dostarcza: „Wiepofana“ Tow. Akc. w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 81.

Tokarki typu ciężkiego
model T 325 o wzniesieniu kłów 325/750 mm. i rozstawieniu 1500 i 2500 mm., dostarcza: „Wiepofana“ Tow. Akc. w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 81.

Tokarki precyzyjne
model TN 180 o wzniesieniu kłów 180/300 mm. i przy rozstawieniu 1000, 1500, 2000 i 2500 mm. dostarcza: „Wiepofana“ Tow. Akc. w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 81.

Sztuczny nawóz
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK“, Sp. Akc., Poznań, Plac Nowomiejski 4.

Wiertarki słupkowe
stołowe oraz szlifierki słupkowe stołowe dostarcza: „Wiepofana“ Tow. Akc. w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 81.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1. — Czcionkami Drukarni Wydawniczej Fr. Krajna Sp. z o. o., Poznań, ul. Strzałowa 2a
Redaktor odpowiedzialny: Dyrektor Franciszek Łyczywek.